

CPL

Comissió de Política Lingüística
Parlament de Catalunya

Sessió 8. Dimecres, 14 de maig de 2025. XV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Compareixença d'una representació del Consorci per a la Normalització Lingüística davant la Comissió de Política Lingüística per a explicar el pla de xoc previst per a l'ensenyament. Tram. 357-00314/15 Comissió de Política Lingüística. Compareixença.
 2. Proposta de resolució per a enfortir i garantir l'ús el català en els plans educatius d'entorn, el lleure educatiu i les activitats extraescolars. Tram. 250-00272/15 Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, juntament amb tres altres diputats del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 154, 67; esmenes: BOPC 187, 40).
 3. Proposta de resolució sobre el garantiment dels drets lingüístics de les persones cegues catalanoparlants. Tram. 250-00215/15 Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació (text presentat: BOPC 136, 37).
-

Punt 2 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució per a enfortir i garantir l'ús el català en els plans educatius d'entorn, el lleure educatiu i les activitats extraescolars

250-00272/15

PRESENTACIÓ: GP ERC

Reg. 21872 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 11.02.2025

A la Mesa del Parlament

Ester Capella i Farré, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Marta Vilalta i Torres, portaveu a la Comissió de Política Lingüística del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Irene Aragonès Gràcia, diputada del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Mar Besses Casanovas, diputada del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució per enfortir i garantir el català als Plans Educatius d'Entorn, el lleure educatiu i les activitats extraescolars, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Política Lingüística, amb el text següent:

Exposició de motius

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ha de ser la llengua vehicular i d'aprenentatge en el sistema educatiu i en tots els espais educatius, incloent-hi el lleure i les activitats extraescolars. Els Plans Educatius d'Entorn (PEE) han estat una eina essencial per garantir la igualtat d'oportunitats i la cohesió social en el territori, especialment en contextos de major complexitat socioeconòmica.

No obstant això, per garantir un model educatiu efectiu en l'ensenyament del català, és imprescindible ampliar el seu abast més enllà de l'horari lectiu. L'ús social del català entre infants i joves no pot dependre exclusivament de l'escola, sinó que s'ha de reforçar en espais informals com el lleure, les activitats extraescolars i els entorns comunitaris. Per aquest motiu, els PEE han d'integrar de manera més efectiva el foment de la llengua catalana en tots els àmbits de l'educació no formal. Comptant amb la col·laboració dels ens locals, ja que els ajuntaments són un actor fonamental en l'èxit dels PEE i la seva consolidació, promovent i sostenint xarxes d'agents educatius i exercint el seu col·laboratge també com a administració educativa.

A més, s'ha detectat una preocupant disminució de l'ús del català entre infants i joves, especialment en entorns on la llengua no és habitual en l'àmbit familiar. Per revertir aquesta situació, cal reforçar l'ensenyament del català en els programes d'immersió lingüística, en els projectes lingüístics dels centres i en totes les activitats educatives que es desenvolupin fora de l'horari escolar.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Garantir que el català sigui la llengua vehicular en els Plans Educatius d'Entorn, el lleure i les activitats extraescolars, assegurant la seva presència en totes les activitats educatives, culturals i esportives i promovent espais d'immersió lingüística per reforçar el seu ús entre infants i joves.
2. Impulsar un pla de dinamització lingüística en el lleure i les activitats extraescolars, amb programes de suport i reforç lingüístic, amb la col·laboració d'entitats juvenils, esportives i culturals, per tal de normalitzar l'ús del català en aquests àmbits. A la vegada, promoure que el català sigui la llengua de comunicació oficial i formal d'aquestes entitats.
3. Incrementar el finançament dels Plans Educatius d'Entorn i de les activitats de lleure en català, garantint recursos estables per a la seva continuïtat i ampliació en tot el territori, i establint ajuts específics per a entitats que promoguin el català en l'educació no formal.
4. Reforçar la formació en català per als professionals del lleure, monitors i educadors, implementant plans de capacitat per garantir que el català sigui la llengua d'ús normal en les activitats de temps lliure i dotant de materials i recursos pedagògics en català aquests àmbits.
5. Establir mecanismes de seguiment i avaluació per garantir l'ús efectiu del català en el lleure i les activitats extraescolars, creant indicadors de control i un observatori específic que permeti mesurar-ne la implantació i aplicar millores contínues en les estratègies de foment lingüístic.

Palau del Parlament, 4 de febrer de 2025

Ester Capella i Farré, portaveu; Marta Vilalta i Torres, portaveu a la CPL;
Irene Aragonès Gràcia, Mar Besses Casanovas, diputades, GP ERC

ESMENES PRESENTADES

Reg. 29019; 29412 / Admissió a tràmit: Mesa de la CPL, 24.03.2025

GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS (REG. 29019)

Esmena 1

GP de Junts (1)

D'addició d'un nou punt 6

6. Modificar l'Acord GOV/91/2023, de 18 d'abril, pel qual s'estableixen les condicions mínimes per formalitzar els convenis que concretin els plans educatius d'entorn i el finançament de les actuacions relacionades per incloure explícitament el compromís de l'Ajuntament de garantir que la llengua vehicular de totes les activitats del Pla Educatiu d'Entorn és la llengua catalana.

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 29412)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De modificació del punt 5

5. Establir mecanismes de seguiment i avaluació per garantir l'ús efectiu del català en el lleure i les activitats extraescolars, creant indicadors de control que *permetin* mesurar-ne la implantació i aplicar millores contínues en les estratègies de foment lingüístic.

Punt 3 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre el garantiment dels drets lingüístics de les persones cegues catalanoparlants

250-00215/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS

Reg. 18080 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 21.01.2025

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, Carme Renedo i Puig, portaveu a la Comissió de Política Lingüística del Grup Parlamentari de Junts, Anna Navarro i Descals, diputada del Grup Parlamentari de Junts, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la proposta de resolució següent sobre la discriminació lingüística que pateixen les persones cegues catalanoparlants amb els dispositius digitals, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Política Lingüística.

Exposició de motius

A les persones cegues se les priva de relacionar-se en català amb els dispositius digitals a causa de l'absència d'aquesta llengua dels principals assistents de veu (com ara Google Assistant, Siri o Alexa), dels lectors de pantalla parlants (com Jaws) i dels sistemes de conversió a la grafia Braille més usats. Així doncs, es veuen forçats a relacionar-s'hi en altres llengües com el castellà o l'anglès.

Les persones cegues no gaudeixen dels mateixos drets lingüístics que la resta de la ciutadania, malgrat que la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, signada per l'Estat espanyol el 30 de març de 2007, ratificada el 23 de desembre de 2007 i publicada al BOE el 21 d'abril de 2008, manifesta, en el seu article 1, que el propòsit de la Convenció és «promoure, protegir i assegurar el gaudi ple, i en condicions d'igualtat, de tots els drets humans i llibertats fonamentals per totes les persones amb discapacitat, i promoure el respecte de la seva dignitat inherent». L'article 3 de la mateixa Convenció estableix que «els principis de la convenció són: a) El respecte de la dignitat inherent, l'autonomia individual, inclosa la llibertat de prendre les pròpies decisions, i la independència de les persones; b) La no-discriminació; c) La participació i la inclusió plenes i efectives a la societat; d) El respecte per la diferència i l'acceptació de les persones amb discapacitat com a part de la diversitat i la condició humanes; e) La igualtat d'oportunitats; i, f) L'accessibilitat».

Així mateix, a l'article 21 de l'esmentada Convenció es manifesta que «els estats part han d'adoptar totes les mesures pertinents perquè les persones amb discapacitat puguin exercir el dret a la llibertat d'expressió i opinió, inclosa la llibertat de recaptar, rebre i facilitar informació i idees en igualtat de condicions amb les altres i mitjançant qualsevol forma de comunicació que triïn d'acord amb la definició de l'article 2 d'aquesta convenció, com ara:

b) Acceptar i facilitar la utilització de la llengua de signes, el Braille, les maneres, els mitjans i els formats augmentatius i alternatius de comunicació i totes les altres maneres, mitjans i formats de comunicació accessibles que tinguin les persones amb discapacitat en les seves relacions oficials.

La Llei 26/2011, d'1 d'agost, ha adaptat a la normativa espanyola a la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.

Addicionalment, el Projecte de Llei General de Telecomunicacions que s'està tramitant al Senat a maig de 2022 expandeix els drets en l'àmbit de les telecomunicacions dels parlants de totes les llengües oficials de l'estat que tinguin una discapacitat: «a la norma esmentada s'establiran els requisits que hauran de complir els operadors de serveis de comunicacions electròniques disponibles al públic per garantir que els usuaris amb discapacitat: a) puguin tenir un accés a serveis de comunicacions electròniques equivalent al que gaudeixen la majoria dels usuaris finals, inclosa la informació contractual, facturació i atenció al públic, en condicions i formats universalment accessibles i amb l'ús de llengües cooficials [...]».

Prèviament, el col·lectiu Cecs.cat, en el document titulat Propostes per a Catalunya en matèria de diversitat funcional visual i atenent la força cohesi-onadora de la llengua sobre el poble català, ja ha instat que s'impulsi l'accés universal de les persones amb diversitat funcional visual a la cultura i a les activitats de lleure en llengua catalana, amb la potenciació del sistema Braille, les noves tecnologies i les fonts d'informació tant sonores com tàctils. Així mateix, insta també a vetllar constantment perquè la llengua catalana sigui present en els materials tiflotècnics.

En el darrer any hem estat testimonis d'algun avenç al respecte. Per exemple, l'empresa nord-americana Apple, aquest estiu de 2022, finalment ha incorporat el català, conjuntament amb altres llengües, en el lector de pantalla VoiceOver, el més utilitzat per aquest col·lectiu. Tanmateix, encara hi ha una presència clarament insuficient del català en la resta de productes i eines digitals que necessiten en la seva vida diària. Així doncs, constatem la necessitat que el Govern actuï de forma contundent per a assegurar el ple gaudi dels drets lingüístics de les persones cegues catalanoparlants, que en aquests moments es troben doblement discriminades.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a generar un pla interdepartamental que vetlli per garantir els drets lingüístics de les persones cegues catalanoparlants, tot incloent accions com les següents:

1. Traslladar a les empreses desenvolupadores de dispositius intel·ligents el greuge que suposa per a les persones cegues catalanoparlants la insuficient presència del català en els sistemes de reconeixement de veu i lectura de pantalla (parlant i Braille) i sol·licitar la incorporació del català en el menor temps possible.
2. Fomentar els drets lingüístics de les persones cegues mitjançant la contractació pública de productes i serveis que integren tecnologia digital, tot incorporant en els plecs de clàusules administratives i, si escau, en els documents corresponents de formalització dels contractes, el requisit que el català

sigui present en assistents de veu, lectors de pantalla parlants i sistemes de conversió a la grafia Braille.

3. Garantir la promoció i el desplegament de recursos per a projectes que contribueixin a assegurar la presència del català en els sistemes de reconeixement de veu i lectura de pantalla (parlant i Braille), com ara el projecte Aina.

4. Assegurar que la llengua de configuració per defecte dels dispositius digitals de l'administració pública catalana sigui el català.

Palau del Parlament, 14 de gener de 2025

Mònica Sales de la Cruz, portaveu; Carme Renedo i Puig, portaveu a la CPL;
Anna Navarro i Descals, diputada, GP Junts
